

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMANE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Măniu Nr. 36

APARE ODATA PE SĂPTĂMÂNĂ

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

Nr. 5713/923 Preș.

NICOLAE

din mila lui Dumnezeu dreptcredinciosul Episcop al Eparhiei ortodoxe-române a Vadului, Feleacului și Clujului.

Preacucernicilor Protopopi, Cucernicilor Preoți și tuturor dreptcredincioșilor creștini din reînviata Episcopie a Vadului, Feleacului și Clujului, har și pace dela Dumnezeu, Părintele Ceresc, iar dela Noi salutare și binecuvântarea Noastră arhipăstorească *).

„De este Dumnezeu cu noi, cine va fi împotriva noastră? Căci cel-ce n'a cruțat pe fiul său, ci pentru noi toți l'a dat, — cum nu ne va dărui nouă toate dimpreună cu dânsul?”

(Epist. către Români c. 8. v. 31—32).

IUBIȚI FII SUFLETEȘTI!

O mare și sfântă Solie, vă trimit astăzi prin cuvintele Sfântului Apostol Pavel „*De este Dumnezeu cu noi, cine va fi împotriva noastră?*”

Azi s'a descoperit Dumnezeu nouă oamenilor în toată puterea și mărirea Sa, trimițându-ne în ieslea Săracului, la marginea satului Vitleem pe însuși fiul Său, desbrăcat de toată strălucirea, ca să scoată neamul omenesc din robia întunerecului și din lanțurile păcatului.

Astăzi ne-am învrednicit să ajungem această zi de bucurie în pace și în deplină libertate națională. Astăzi vedem întregirea neamului nostru și restaurarea vechilor noastre moșteniri bisericesti.

Astăzi putem să ne asociem și noi din toată inima la corul ingerilor cu cuvintele mult grăitoare „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace între oameni bună voire”.

Da, mărire 'Ti dăm Tie Doamne, că întru smerenia noastră, aducându-Ti aminte de

*) Preoții noștri vor citi această pastorală în biserică în fața creștinilor întruna din zilele praznicului Nașterii Domnului.

noi, Ne-ai mântuit de vrășmașii noștri seculari, apoi punând capăt suferințelor de veacuri, ai insuflat în conductăorii neamului pe lângă duhul înțelepciunii, al înțelegerii și al temerii de Dumnezeu, duhul vitejiei, duhul apropierii de frați, ca să ne putem închiega într'o unitate etnică, națională puternică.

Azi s'a împlinit cuvântul Mântuitorului: „Iată Vă dau vouă putere, ca să călcați peste șerpi și peste scorpui și peste toată puterea vrășmașului, și nimic nu vă va vătăma pre voi“. (Ev. Luca 40 v. 29.)

Cu simțiri curate și curățite, cu inimă frântă și smerită, Vă invit iubitorilor mei fii suflești, să ne apropiem de sfântul altar în ziua aceasta mare, izvorul tuturor bunătăților, izvorul culturii creștine, izvorul umanității, izvorul iubirii deaproapelui și să faceți făgăduință, că nu veți urma pre cei-ce turbură vieța pașnică a credincioșilor bisericii noastre, nu veți cărti nici provoca și răscoli patimile omenesti, — ci veți propovădui pacea și dragostea, uitând și de cruzimile războiului și de vremile turburi, prin cari a trecut omenimea. *Aceste vremi* să fie ca un vis urit, de care e bine să nu ne aducem aminte, *aceste vremi* au provocat scumpetea îmbrăcăminte, a hranei trupești și suflești, a cărților de școală și a cărților de cetit, și a tot de ce are omul lipsă în vieța. *Aceste vremi* au provocat moartea atâtor ființe tinere, acestea au lăsat văduve și orfani, mame fără prunci iubiți, soții fără soți și surori fără frați. *Aceste vremi* au fost ca vijelia și furtuna năpraznică, care doboară și scoate din rădăcini arbori puternici. — Acum după furtună răsărind soarele, ca oameni cuminți să ne apucăm de lucru și să sămănăm în locul pomilor nimiciti prin foc și vijelii pomi roditori altoiți și nobilitați.

Această liniște sufletească, acest dor de muncă și de orinduială spre bine, ni-l poate da numai bunul Dumnezeu. El ne poate învrednici să învingem toate greutatețile, și numai El ne poate determina spre vieța împreunată cu muncă statornică.

Noi oamenii însă de multeori uităm să ne înălțăm inimile și mâinile la rugăciune și să cerem putere de Sus.

De multeori facem ca Sf. Petru, când l-a chemat Domnul Christos să vie pe apă la El. Intâi a pornit cu credință, dar mai apoi uitându-se în jurul său și văzând vântul tare, s'a înfricoșat și începând a se cufunda, a strigat „Doamne mântuiește-mă“ și îndată tinzând mâna l-a apucat și i-a zis: „Puțin credinciosule, pentruce Te-ai îndoit?“ (Mateiu c. 14. v. 30—31).

Așa fac cei mai mulți dintre noi, ne uităm în jurul nostru, și dacă vedem vântul cel năprasnic, valurile turbate ale nedreptății și răutății omenesti, ne pierdem liniștea și bucuria și ne afundăm în desnădejde.

Pentruce nu ne-am aduce aminte măcar azi în aceasta mare și sfântă zi, că Dumnezeu nostru și al părinților noștri are toată puterea pe acest pământ, să ne rugăm Lui să ne mântuiască, dând înțelepciune celor ce conduc trebile obștești, iar nouă tuturor dragoste creștinească între noi pacea și buna învoire.

Și Dumnezeu nu ne va lăsa, căci dacă El a făcut jertfa cea mare și a trimis pe fiul său în lume, ca să ne învețe și apoi să sufere și să moară pentru oameni, Ne-a dat chieșă despre dragostea Sa nefățărută și îndemn, ca să credem într'însul și să ne apropiem de El, ca de un tată bun și iertător.

Pentru aceea „Mâinile cele slăbite și genunchelile cele slăbănoage să le îndreptați și cărări drepte faceți picioarelor voastre, ca nu ce este schiop să rătăciască, ci mai vartos

să se vindece. Pacea să urmați cu toți și sfințenia, fără care nimenea nu va vedea pe Domnul. Socotind, ca nimenea să nu se lipsească de darul lui Dumnezeu, ca nu cumva vr'o rădăcină a amărăciunii odrăslind în inima voastră, să se facă sminteală și prin aceasta să se spurce mulți". (Epistola către Evrei c. 12. v. 12—15).

Auziți, iubiții mei fii sufletești, ce spune Apostolul Pavel.

Dacă unul dintre voi ține amărăciune în sufletul său, o va împărtăși și la alții și va spurca pe mulți.

Să căutăm unul fiecare din noi a nu fi bârfitori și nemulțămitori, văzând numai ce e rău și uitând cele bune, cari le-a hărăzit Dumnezeu pentru noi și mai ales pentru neamul nostru în zilele de acum.

Fie, ca prasnucul Nașterii Domnului nostru Isus Christos, să aducă în inimile noastre gânduri bune și curate, pentruca prin o vieță într'adevăr creștinească să aducem „*multumită lui Dumnezeu pentru darul lui cel nespus*" (a 2-a carte către Corinteni c. 9. v. 15).

Intoarceți-vă privirile voi cei cu dare de mână spre orfani, spre bătrâni neputincioși și spre văduve, ca să aveți parte de bucuria prasnucului.

Intoarceți-vă privirile spre sfintele locașuri ale lui Dumnezeu lipsite de cărți, icoane sfinte, potire, ornate, candelă și lumânări, ca să vă fie vieța tihnită și să puteți spune, că ați împodobit și Casa Domnului.

Nu uitați de cei-ce și-au pierdut averea în flăcările focului, în esundarea apelor, prin grindină și alte întâmplări, — săriți dar în ajutor, cu ce puteți, ca să dovediți prin fapte creștinești, că urmați învățăturile lui Isus Christos.

Întăriți casele voastre și familia, care e simburile societății, punând la temelie lor dragostea creștinească, iubirea deaproapelui, — dar dorul către carte, către lumină, dorul spre școală și biserică, să fie cel mai curat stimul al vieții voastre.

Alungați întunerecul, neștiința, obiceiurile rele, patimile urite, alungați din casele voastre beția, care duce la rușine și sărăcie, care pune în mâna credincioșilor toiagul pribegiei spre America și spre fabrici, și cinstiți pământul și glia strămoșească, care o ați moștenit și care vi-s'a dat acum în zilele noastre, drept răscumpărare a sângelui vărsat pe altarul patriei.

Nu uitați, că numai ca români și creștini avem drept de a trăi și a stăpâni această frumoasă țară, grădina cea mai împodobită cu daruri dumnezeiești din mijlocul Europei, deci să ne iubim patria, care este a noastră, cum ni-o-am dorit și cum o au visat mucenicii neamului, căzuți sub roată și săcure, — și să dați ce este al Cesarului, Cesarului și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu.

Tinerimea noastră, floarea de mâine a neamului, să o povățuim spre tot lucrul bun și curat, — ca să nu iese din gura lor vorbe nesocotite, cari dejosesc pe om și îl așează în rândul popoarelor sălbatice, lipsite de binecuvântarea Cerului.

Așa, și numai așa „Darul Domnului nostru Isus Christos va fi cu voi cu toți, iar Celui ce poate să vă întărească pe voi spre ascultarea credinței Slavă în veci. Amin. (Romani c. 16 v. 25—27).

Dat în reședința Noastră episcopescă din Cluj, la Sărbătorile Nașterii Domnului din anul 1923.

Al Vostru al tuturor

de tot binele voitor ?

NICOLAE IVAN m. p.

Episcop

Un document dela 1848.

Hotărârea dela șapte județe: Sub. N-rul 158-1848.

Uneiversitetul onații săsești cu bucurie au înțeles precumcă cei mai cultivați romani în pământul săsăsc mai ales în vremea de acum cu o nespūsă strădanie se silesc cultura și înțelepciunea au o lăți preste tot neamu rumănesc.

Acestea vrenici de lauda strădanii pofteste nația săsăscă după putință ale ocroti, fiindcă tot cugetul nații săsești acela e, ca pre toți lăcuiitorii din pământul săsăsc săi vază ajunsi la o treaptă mai mare a culturii făcându-se apoi părtași asemenea tuturor drepturilor nației săsăști. Uneversitetul nații săsăști e foarte învins despre aceea, că numai cultura și înțelepciunea va pūtea neamurile statornic ferici. și ale aduce la o de tot folositoare întrebuințare multor și în lățite drepturi și slobozării arătându-se și tari împotriviți. Fiindcă uneversitetul acuma când e timpul pășirilor înainte a tuturor pe calea dreptății și a țivilizații, aflând cu cale în drepturile nații săsăști în cătu îndreptărilor acuma nu le mai stă nimic împotriva, pe calea legii a face îndreptări; s'au socotitu a sa cea mai mare datorință, încât se atinge de hatărul dreptății și a țivilizații pentru lăcuiitorii rumăni din pământul săsăsc a întări următoare hotărări:

1. Precum puterea a alege mădulări în comunitatele săsăști, așa și drept a avea la toate tistiile ce sânt în pământul săsăsc; iește hotărît pentru toți rumăni ce lăcuesc în pământul săsăsc, fără de a se face vro deschilnire pentru religie, cu acelea legăzueli cum le au și sașii. așisderea.

2. Trimiterca tinerilor celor rumăneti la învățatura unui mestesug, și întrarea la un țeh va fi sloboadă, din ce cias va implini toate celea ce le împlinesc și alții, fără de a fi pentru tot ce ce le împlinesc și alții, fără de a fi hăgare de samă că cine de ce fel de nație este.

3. Pentru toată parohia neunită în pământul săsăsc să se dea din pământurile obstii, dacă vor fi, porția canonică sau icleja. Iară dacă nu va avea obștea pământ să dea, nice să cumpere pentru canonică porție: să se dea din lada satului sau a orașului pe sama preotului neunit pentru ca să fie în mai bună stare ca cum a fost până acuma, o plată cuviincioasă.

4. Toate înaintările personale ce le au preoții cei de religiile cele primite, să le aibă și preoții neuniți în pământul săsăsc.

Dela universitatul a nații săsăști în Ardeal Sibii 3 Aprilie anno 1848.

Intoarsă din menție și publicată la adunarea scaonului Sasșebes 2/14 April 1848.

Propagandă ungurească.

„Tel. Rom.“ din Sibiu a primit o scrisoare care poartă stampila poștei „New-York 15 Nov. 1923“ și a poștei „Budapest 3 Dec. 1923“, către „Telegraful Ruman“ „Nagy Szeben, Hungary“. Scrisoarea cuprinde „impresiile“ unui american asupra stărilor din Ungaria.

Otto H. Kahn dela firma Kühn Loeb din New York întorcându-s-e dincă lătorie de studii prin Europa, spune între altele următoarele:

Dintre toate relele și greselile pecetluite prin pacea dela Trianon în 1919 nici unul nu e o sfidare mai ipocrită a dreptății și o injuric a biruinții ca sfârticarea Ungariei, căreia i-a rămas abia o treime din ce a avut o mie de ani, împărștind fiii săi de milioane la diferite stăpâniri străine, calcând tradițiile cele mai sacre și făcând de batjocură făimoasa doctrină a liberei autodeterminări.

Ungaria astfel sfârticată, jăfuită și sleită de puteri, a fost aruncată ca o sdreanță la pământ și pe de asupra strivită de uriașa sarcină a reparațiilor.

În 1914 primul ministru unguresc, contele Tisza s'a opus (?) răsboiului, dar fiind Ungaria împreună cu Austria a trebuit să plece și ea la răsboiu, purtându-l în minuni de vitejie. Bravura ei a fost răsplătită cu dezastru.

Schițează apoi istoria tristă de la revoluție încoace sub Károlyi, sub regimul bolșevic al lui Bela Kuhn. Dezastrul (!) sub ocupația românească, tratatul de pace, sub admiralul Horthy, care a căutat să vindece ranele atător nenorociri. Bethlen, e arătat ca bărbat de stat ideal, iar poporul unguresc superior, curăgios, cavalier și cult. Țara ungurească, deși sfârticată e capabilă să susțină populația sa într'o prosperitate rezonabilă. Ungaria poate deveni o țară însemnată în economia Europei prin situația sa geografică binecuvântată. Face apel către financiarii americani să o ajute în reiașterea economică, și către publicul american să nu lipsească de simpatiile sale neamul unguresc.

Cum Ruginește Sufletul Omenesc

Se știe cu câtă greutate să găsește astăzi ceara curată, de albine. Se vede că în măsura în care ni se păcăduiesc obiceiurile bune și ni se păcăduiește sufletul, și ceara curată se face tot mai rară.

Iată însă, ca prin minune, că un creștin sâr-guincios, face cunoscut mai anul trecut, deschiderea unei fabrici de lumânări de ceară curată de albine! Mi-am zis plin de mirare: tot se mai găsește și suflete curate, care se îngrijesc să aducă pârgă lui Dumnezeu din ce-i mai bun... Bucuria tuturor bunilor creștini nu era mică...

Lucrurile au mers o bună bucată de vreme, bine. În timpul din urmă, aflu un lucru nespuse de dureros: la fabricarea lumânării acel creștin toarnă parafină cât poate. Lustrul lumânărilor și mirosul o dovedesc: ispita banului câștigat ușor l-a mușcat și pe el de inimă...

Firma a rămas însă tot: „lumânări de ceară curată de albine“.

Bunii creștini au prins de veste de noua întorsătură a lucrurilor și-l părăsesc pe rând.

Biei suflet omenesc, ce repede prinzi rugina fierului.

Pr. C. Gh. Vartolomeu

COMUNICĂRI

Nr. 5988. — Ministerul fiind informat că unele școli nu respectă art. 4 din „Regulamentul pentru obținerea certificatelor de Stat de către elevii pregătiți în particular“ înscrind elevi cari își au reședința în alt oraș sau județ, ci nu cum prevede articolul suscitată că: înscrierile se fac în orașul din județul unde elevul își are reședința și anume la școala Secundară ori Comercială de categoria pentru care elevul dorește să treacă examenele etc., vă rugăm să binevoiți a vă conforma art. 4. Regulament și sa nu trai înscrieți elevi dintr'o altă localitate decât în baza unui Ordin special din partea Ministerului.

Nr. 5510. — În vederea susținerii și împunțării financiare a Institutului Biblic, Sfântul Sinod, în ședința Sa din 16. XI. 1923, a hotărât:

a) Să se facă invitație către P. P. S. S.

Chiriarii să binevoiască a contribui personal la sporirea fondului Institutului, ceea ce unii deja au făcut.

b) Să se mențină și să se execute hotărârea ca fiecare preot să dea salariul său pe o zi, din anul în curs, în folosul Institutului.

Având în vedere importanța mare a acestui așezământ care are de scop să vină în ajutor preoților pentru propaganda morală, religioasă și culturală îndrumăm pe preoții noștri ca să contribuie fiecare cu suma modestă stabilită de Sf. Sinod. Invităm pe P. O. D. protopopi să facă o conscriere a acestor contribuții făcându-se raport.

ȘTIRI

Rugăm pe toți cei ce ne trimit manuscrise pentru publicare în gazeta, ca aceste să fie scrise numai pe o pagină de hârtie și cu cerneală.

Alegerea de protopop la Alba-Iulia. Marti în 25 Dec. a fost săvârșit actul alegerii de protopop al tractului Alba-Iulia, sub conducerea comisarului consistorial Dr. Seb. Stanca. Din tre cei trei candidați a ieșit în câștig pâr. Aurel Nistor din Arpătaș 28 voturi, pâr. Vasile Mateiu din Lanerâm 14 voturi, iar pâr. Alexandru Vi-drighinescu din Ocna Sibiului un vot.

D-l Ministru Săveanu a sosit Dumineca trecută în Cluj și a vizitat spitalele și așezămintele pentru sănătatea publică și ceroteriile sociale. În hotelul New-York a fost întâmpinat de medicii și farmacistii din Cluj, cari au dat un banchet în onoarea d-lui ministru. La ora 11 a luat parte la deschiderea căminului studenților în medicină. Serviciul divin la acest act a fost săvârșit de P. S. S. episcopul nostru cu asistența preoților din Cluj.

Au vorbit: P. S. S. episcopul Nicolae, rectorul Bănescu, prof. Ureche, studenții Saroiu și Chilici student bucovinean cari au mulțumit celor cari au luat inițiativa deschiderii acestui cămin.

Ministrul Săveanu a promis sollicitudinea sa pentru ajutorarea studenților.

Studențimea prezentă la această sărbătorire a aclamat cu entuziasm pe ministrul sănătății.

Bicentenariul lui D. Cantemir. Vineri în 20 Decembrie s'a serbat la Academia Română din București comemorarea bicentenariului lui Dimitrie Cantemir, în prezența M. S. Regelui.

M. Sa a fost întâmpinat și salutat de președintele Academiei d-l Iacob Negruzzi, care a rostit apoi o frumoasă cuvântare ocazională.

Pe urmă a cuvântat Majestatea Sa Regele scoțând în relief meritele lui Cantemir.

Cuvântarea M. S. Regelui a fost viu aclamată la sfârșit.

După aceasta, d-l profesor I. Nistor, ministrul Bucovinei, a rostit cuvântarea ocazională pentru comemorarea bicentenariului domnitorului Dimitrie Cantemir al Moldovei, reliefând calitățile sale de bun patriot, de om de război și om politic.

Apoi M. S. Regele s'a întreținut cu d. președinte și cu d-nii membrii ai Academiei Române.

Serbarea s'a sfârșit cu întoarcerea M. Sale la palat.

* * *

În chestia Banatului. În sala „Reduta” din Cluj s'a ținut Dumineca trecută o întrunire de protestare împotriva stabilirii frontierelor cu Jugoslavia.

A vorbit D. prof. G. Bogdan-Duică arătând că interesele românești sunt sacrificate prin noua orânduire a graniței și pentru ca fixarea ei să corespundă cerințelor naționale, ar trebui ca Mica Înțelegere să intervină spre a face un act de dreptate.

D. prof. Silviu Dragomir a criticat activitatea delegației române, care a participat la delimitarea frontierei româno-jugoslave.

Au mai vorbit prof. Octavian Prie și studentul bănățean Adam Popa.

S'a votat apoi o moțiune în care s'a cerut o comisiune internațională pentru corectarea frontierei.

* * *

Un recrut mititel. La recrutările din Franța s'a prezentat un tânăr, Eloi Contussier, care are o statură de 1 metru și 15 și o greutate de 22 kilograme!

* * *

O femeie săracă din America, neputând să-și crească ea însăși copilul, l-a încredințat orasului său.

Comuna, ca să scape de sarcina asta, l-a pus la loterie. Câștigătorul acestui los va avea să crească pe micul desmostenit al soartei.

Cutremurul din Japonia. Despre grozăviile cutremurului de pământ din Japonia, un American scrie într'o gazetă următoarea întâmplare:

— Mă aflu în Yokohama, când de-odată se auziră bubuituri puternice și apoi foc, ium, strigăte și moarte în toate părțile. Multe grozăvii am văzut, dar mai ales pe una n'o să o pot uita niciodată. În fața casei unde sedeam eu, era tocmai un chef și joc mare la o crîsmă, când de-odată am văzut că pământul și-a deschis gura și a înghițit petrecerea. Din adâncul pământului se auziau ca dintr'un iad strigătele oamenilor, dar acum nu mai erau strigăte de petrecere, ci de moarte. Pe urmă pământul iar și-a închis gura și s'a lipit la loc... și de atunci — încheie Americanul — de câte ori aud cum răsună crîsmele de beții și sudălmii, mă gândesc la crîșma din Yokohama.

* * *

Hârtiile de 500 lei. Cetim în unele gazete că la 1 Decembrie a. c. s'a îmegat retragerea din circulație a bancnotelor de 500 lei.

* * *

Foc la hangarele din Galați. Marți noaptea la orele 12 un mare incendiu a izbucnit la hangarele grupului de aviație situate la câțiva kilometri de orașul Galați.

Focul a izbucnit la hangarul principal care din cauza vântului a fost complect distrus.

Pagubele sunt mari.

* * *

Grecia republică. Valurile revoluției în țara căldică a elinilor se tot agită încă. După-ce alungat pe regele Constantin și-au ucis pe miniștrii săi revoluționarii greci, desi au pus stăpânire pe țară, nu sunt mulțumiți ci acum voesc să alunge și pe regele George pe care ei l-au proclamat și voesc să proclame republica al cărei președinte e designat d-l Venizelos.

Regele George a fost invitat să părăsească țara. El s'a urcat pe un vapor cu regina Elisabeta și au plecat spre Constanța. Dar regele a declarat că nu pleacă definitiv, ci se va întoarce în curând în țară.

Sefii revoluționarii greci au invitat pe d-l Venizelos să vie în țară pentru a lua conducerea statului. Venizelos însă nu voeste să revie în Grecia ca președinte al republicei, ci vrea menținerea pe tron a regelui Gheorghe.

Până la clarificarea situației ministrul român la Atena, d-l Djuvara a fost rechemat la București.

Demisia lui Bacalbașa. În urma evenimentelor întâmplate la Cluj cu ocazia congresului presei președintele Bacalbașa a demisionat din acest post.

Membrii comitetului Sindicatului ziaristilor din București au respins în unanimitate demisia d-lui C. Bacalbașa, din calitatea sa de președinte.

* * *

Soldat brav. Într-una din zilele lui Septembrie Măria Sa Regele, îmbrăcându-se civil, s'a dus la o casară din Miercurea Ciucului. A fost oprit de santinela de la poartă, care a chemat pe caporalul de gardă și apoi pe ofițerul de serviciu să-l recunoască. Măriei Sale i-a plăcut această disciplină și a felicitat pe soldatul care-si făcuse datoria.

* * *

Schimbarea banilor rupți. Ministerul de finanțe a făcut o adresă către Banca Națională a Statului din București, prin care îi aduce la cunoștință licențierile luate cu privire la banii rupți prin întrebare, cari treptat, vor fi scoși din circulație. Astfel au fost înștiințate administrațiile financiare din întreaga țară să primească banii rupți la casă, cari vor fi apoi schimbați cu alții noi la Banca Națională. Administrațiile financiare duce vor fi strâns acești bani, îi vor trimite Casei centrale a Ministerului de finanțe, care îl va schimba la Banca Națională cu hârtii de bancă bune de aceeași valoare.

* * *

Impozitele. Ministerul de finanțe a început să trimită administrațiilor financiare din țară, declarațiile de impunere pentru anul 1923 în cari contribuabilii s'nt obligați să-și treacă veniturile ce le-au avut în cursul acestui an.

Aceste declarații vor trebui înaintate administrațiilor și percepțiilor respective după 1 Ianuarie 1924.

* * *

Plățile funcționarilor. Ordonanțele de plată ale salariilor aflate până acum în uz la fiecare departament și la toate administrațiile publice, se desființează, adăunându-se sistemul de plată cu carnete care sub formă asemănătoare a fost practicat și în Ardeal până în ultimul timp.

La carnetele destinate funcționarilor se va adăuga și așa zisul caet de salarii, în baza căruia, cu începere de la Ianuarie 1924, funcționarul titular al carnetaj, se va putea presenta

la percepția domiciliului său, la administrația financiară, sau cei dela sate la percepția respectivă, de unde-si va putea încasa salariul.

Se va realiza în chipul acesta simplificarea formalităților și ușurarea serviciilor respective din administrațiile publice ale țării.

* * *

Plecă jidovii. În zilele trecute a sosit în portul Constanța un grup de 329 evrei din Ucraina, cari emigrează în America pe bordul transatlanticului „Canada”.

De asemenea este așteptat un alt grup de evrei din Polonia și Ungaria, cari vor pleca în America pe bordul aceluiaș vas. Oare oaspeții nostri când vor începe să ia exodul din această prea milostivă țară?

* * *

11 milioane soldați morți în războiul mondial. O carte despre pierderile tuturor armatelor în războiul mondial, tipărită cu sprijinul fundației Carnegie, arată că pierderile sunt de 11 milioane de soldați. Afară de aceștia, au murit prin spitale vre-o 8 milioane, de boli contractate în războiu.

Filme pentru plugari. Cetim în „Tel. Rom”, că în urma intervenției d-lui Anton Bibescu, ministrul nostru la Washington, guvernul american a pus la dispoziție României vre-o 50 de filme reprezentând viața agricolă și industrială a Americii. Inițiativa aceasta a fost luată de către d-l Horia Petra Petrescu, care a observat că sașii din Ardeal primesc din Germania filme cu subiect educativ și că prin ele se poate face o bună educație la sate. Filmele destinate României au fost aduse de către d-l ministru Bibescu și vor fi distribuite prin instituțiile culturale: Asociațiunea Fundația Principele Carol și Casele naționale, -- spre a fi demonstrate și explicate țăranilor și muncitorilor. Agricultorii nostri vor putea să învețe nouă metode de exploatare intensivă a pământului atât de bine aplicate de fermierii americani.

„AVIZ”. — Preoții noștri îndatorați prin concluzul sinodal să aboneze „Telegraful Român” până la 1 Septembrie 1923, când am scos foaia diecesană „Renasterea” sunt poftiți a achita abonamentul restant pe cele 8 luni din a. c. fără a aștepta alte provocări.

CĂRȚI

Priming la redacție cartea: *Regule de Drept și de Morală* scoase din Sfânta Scriptură. Traducere după marele juristconsult și învățat francez M. Dupin, de M. N. Pacu, Profesor onorar, Advocat, fost Deputat și Senator. Cartea de 174 pagini conține 604 regule și diferite chestiuni așezate în ordine alfabetică. Ea este de un real folos teologilor, juristilor și oricărui iubitor d'a citi învățămintele de Morală și de Drept cuprinse în divina fântână de instruire, care se cheamă Sfânta Scriptură. Prețul unui exemplar 35 lei. Se poate comanda la redacția gazetei noastre.

AU APĂRUT :

Legi de Asistență de Dr. Octavian Costea. Cuprinde toate legile, regulamentele și ordonanțele mai însemnate privitoare la ocrotirea săracilor, infirmilor, copiilor și minorilor. Cartea este de folos titurilor instituțiilor și celor ce se interesează de ocrotirea orfanilor.

* * *

Starea sufletelor după moarte de Arhim. Gheront Nicolau. Cuprinde învățătura bisericeii noastre ortodoxe despre moarte judecata, viața sufletelor după moarte și folosul rugăciunilor bisericeii pentru acestea. Este tipărită cu aprobarea Sf. Sinod.

* * *

Indrumări omiletice de P. S. Episcopul Ilarie Teodorescu dela Constanța. Cartea cuprinde pe larg principiile după cari se poate compune și rosti bine o cuvântare bisericească. Aprobata de Sf. Sinod și Consistoriul superior bisericesc.

* * *

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacere următoarele cărți :

1. Papism și ortodoxism în Ardeal de Dr. G. Ciubaudu — — 12.— Lei
2. Români ortodocși și Români uniți de Dr. G. Ciubaudu — 10.— Lei
3. Ortodocșia și creștinismul apusean de P. L. Nicodim — — — 8.— Lei
4. Schisma Românească sau Unirea cu Roma — — — — — 2.50 Lei
5. Analele Asociației „A. Șaguna“ II. și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — 16.— Lei

6. Invitămintele cu icoane (12 cărți postale cu icoane din Sf. Scriptură) — — — — — 10.— Lei
7. Viața unei mame credincioase de Dr. I. Lupas — — — 5.— Lei
8. Splice din istoria bisericeii de Dr. I. Lupas — — — — — 5.— Lei
9. O pagină din lupta noastră pentru existență de P. S. N. Ivan — — — — — — — 5.— Lei
10. Memoriile Arhiepiscopului și Mitropolitului Andrei Șaguna 25.— Lei
11. „Pentru neam și lege“, predici împotriva sectarilor de Dr. G. Comsa — — — — — — — 35.— Lei
12. „Istoria Românilor“ de Dr. Ioa Lupas — — — — — — — — 50.— Lei
13. „Problema educației sexelor“ — 8.— Lei
14. „Femeia“ de Dr. C. Stanca — — 20.— Lei

Nr. 400—1923.

2—3

CONCURS REPETIT

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune pe lângă veteranul paroh Căvriță Muresan în Jimborul mare protopopiatul Unguras să publice concurs repetit cu termen de 30 de zile dela prima apariție în „Renașterea“.

Alesul capelan va beneficia de jumătate din toate venitele dela parohie și de întregirea dela stat pentru capelani.

Reflecții își vor înainta cererile de concurs instruate conform prescrierilor §-lui 13 din Statutul organic subscrisului oficiu protopresbiterial, și pe lângă respectarea dispozițiilor regulamentare au voie să se prezinte în parohie pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Unguras 4/17 Noembrie 1923.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al tractului Unguras în conșălegere cu comitetul parohial din Jimborul mare.

Ioel Ghiuritan
protopresbiter

STEFAN FEHÉR

CLUJ — Str. Memorandului Nr. 21.

Pregătește

pălării pentru preoți după măsură și model

Repară pălării vechi după mustră originală,
precum și altfel de pălării
cu prețuri ieftine.